

Hämeenlinnan maakunta-arkisto
Arvi Karistonkatu 2 A
13100 HÄMEENLINNA

Viite Sähköpostiviestinne 20.3.2007

Asia **LÄÄNINKONTTORIEN TILITOSITTEIDEN HÄVITTÄMINEN**

Hämeenlinnan maakunta-arkisto on viitekohdassa mainitulla viestillään pyytänyt Kansallisarkistolta luvan hävittää Hämeen lääninkonttorin vuosien 1900-1950 tilitositteita. Kansallisarkisto on saanut maakunta-arkistojen lausunnot lääninkonttorien tilitositteiden hävittämisesityksestä.

Senaatin, valtioneuvoston ja Valtionarkiston/arkistolaitoksen aiempia määräyksiä

Valtionhallinnon 1900-luvun tilitositteiden määräaikaisesta säilytyksestä on säädösten tasolla määrätty vuodesta 1908 lähtien (Senaatin päätös 1.6.1908/25, valtioneuvoston päätös 9.6.1955/309, valtiovarainministeriön päätös 9.6.1955/310, valtioneuvoston päätökset 2.5.1963/207 ja 3.11.1977/789 ja valtion talousarviota koskeva asetus 19.6.1997/600) sekä Valtionarkiston/arkistolaitoksen yleisillä seurantapäätöksillä 21.12.1989 (VA 165/33/89), 7.11.1990 (VA 165/33/89), 9.4.1999 (KA S 6/99) ja 10.5.2004 (KA 66/43/04). Valtiokonttori on määritellyt valtionhallinnon tilitositteiden säilytyksen määräajat päätöksillään 31.5.1999 (9/03/99), 23.11.2004 (344/03/2004) ja 10.5.2005 (122/03/2005). Pääsäännön mukaan valtion virastojen ja laitosten tilitositteet 1.1.1901 alkaen ovat määräajan säilytettäviä asiakirjoja.

Lääninkonttorien tilitositteiden säilytyksestä on annettu seuraavia poikkeuspäätöksiä:

Senaatin päätöksen 1.6.1908/25 mukaan lääninkonttorien kassapäiväkirjoihin liittyvät ”todisteet” (tilitositteet) tuli säilyttää ”ainiaaksi”.

Valtioneuvoston päätöksessä 23.8.1951/463 lääninhallitusten arkistoihin kuuluvien tiliasiakirjojen hävittämisestä määrättiin ”tieteellisen tutkimuksen tarpeita varten” pysyvästi säilytettäväksi ”kassa- ja memoriaalitosikkeet” (tositteet) niiltä ”vuosilta, jotka ovat tasaisia kymmenlukuja”. Tällä päätöksellä kumottiin Senaatin päätös 1.6.1908/25 siltä osin kuin se oli uuden päätöksen kanssa ristiriidassa.

Valtioneuvoston päätös 18.2.1963/381 kumosi valtioneuvoston päätöksen 23.8.1951/463, mutta vahvisti tämän sisältämän otantavelvoitteen lääninhallituksille ja niiden alitilittäjille kassa-, memoriaali- ja postisiirtotositteiden sekä sakko- ja verotilien tositteiden osalta. Kassa- ja memoriaalitositteet vuodelta 1920 ja sitä varhaisemmalta ajalta samoin kuin kaikki tiliasiakirjat vuodelta 1900 ja sitä varhaisemmalta ajalta oli säilytettävä pysyvästi, jollei Valtionarkisto erityisissä tapauksissa päättä joidenkin mainittuja vuosia vanhempien tarpeettomiksi katsottujen tiliasiakirjojen hävittämisestä.

Valtionarkisto päätti 29.5.1965 myöntää luvan hävittää Kymen lääninhallituksen kassa-, memoriaali- ja postisiirtotositteet vuosilta 1951-1954 ja vastaisuudessa 10 vuotta vanhemmat tositteet, mikäli lääninhallitusten tilitositteiden hävittämisestä 18.7.1963 annetusta valtioneuvoston päätöksestä (381/63) ei muuta johdu. Sen sijaan vuoden 1945 tositteet oli säilytettävä pysyvästi tieteellisen tutkimuksen tarvetta varten.

Valtionarkisto vahvisti päätöksellään 23.10.1987 (VA 145-33-86) lääninhallitusten asiakirjojen säilytysajat. Päätös merkitsi Valtioneuvoston päätöksessä 23.8.1951/463 määritellyn, tilitositteita (kassa-, memoriaali-, postisiirto-, sakkotilien ja verotilien tositteet) koskevan otantavelvoitteen jatkamista nolnaan päättyviltä vuosilta. Valtionarkisto esitti kuitenkin päätöksessään, että sisäasiainministeriö ryhtyisi toimenpiteisiin selvästi vanhentuneen valtioneuvoston päätöksen 18.7.1963/381 kumoamiseksi. Tämä merkitsisi lääninhallitusten tiliasiakirjoja koskevan otantakäytännön lakkauttamista.

Valtionarkisto myönsi 9.2.1990 (VA 148/33/89) lääninhallituksille luvan hävittää tilitositteet nolnaan päättyviltä vuosilta 1960, 1970 ja 1980. Hävittämislupaa olivat hakeneet lääninarkistonhoitajat ja sitä oli tukenut sisäasiainministeriö. Valtionarkiston päätöksen mukaan vuoden 1950 tilitositteet tulee kuitenkin säilyttää pysyvästi, kuten valtioneuvoston päätöksessä 18.7.1963/381 oli edellytetty.

Arkistolaitos päätti 22.5.1996 (KA S 7/96) Kansallisarkistossa säilytettyjen Uudenmaan lääninkonttorin kassadebet-tositteiden (1901-1940), kassakredit-tositteiden (1901-1942) ja memoriaalitositteiden (1901-1942) hävittämisestä.

Päätös tilitositteiden hävittämisestä

Kansallisarkisto ilmoittaa arkistolain (831/94) 8 §:n nojalla, että Hämeenlinnan maakunta-arkiston viestissä 20.3.2007 mainitut lääninkonttorin tulo-, meno-, memoriaali- ja sakkotilien tositteet samoin kuin mahdolliset postisiirtotilitositteet vuodesta 1901 alkaen voidaan hävittää. Tämän päätöksen nojalla myös muissa maakunta-arkistoissa säilytettävät lääninkonttorien tilitositteet vuodesta 1901 alkaen voidaan hävittää maakunta-arkiston harkinnan mukaan.

Tällä Kansallisarkiston päätöksellä kumotaan Valtionarkiston päätös 29.5.1965 Kymen lääninhallituksen vuoden 1950 kassa-, memoriaali- ja postisiirtotositteiden pysyvästä säilytyksestä sekä Valtionarkiston päätös 9.2.1990 (VA 148/33/89) lääninhallitusten vuoden 1950 tilitositteiden pysyvästä säilytyksestä.

Hämeenlinnan maakunta-arkistoon siirrettyssä Hämeen lääninhallituksen lääninkonttorin arkistossa säilytettävät siirtoväenhuollon tilitositteet 1940-luvulta voidaan hävittää maakunta-arkiston harkinnan mukaan. Vastaavasti myös muut maakunta-arkistot voivat hävittää lääninkonttorien arkistoon sisältyvät siirtoväenhuollon 1940- ja 1950-lukujen tilitositteet.

Pääjohtaja Jussi Nuorteva

Ylitarkastaja Markku Leppänen

TIEDOKSI maakunta-arkistot
lääninhallitukset

O:\tekstit\laaninkonttorit2007-paatos